

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 213 (1713) ♦ Четвер, 13 листопада 1997 року ♦ Ціна договірної

ЦВК затверджено. Держбюджет ще ні

Ранкове та денне
засідання 12 листопада

Верховній Раді України наші рости вдалося сформувати Центральну виборчу комісію. Це сталося після того, як на ранковому засіданні було обрано ще п'ять членів ЦВК — Олександра Гошицького, Ренольда Давидова, Ярослава Давидовича, Валентина Данилюка та Миколу Дем'яненка. З урахуванням попередніх голосувань було обрано 11 членів Центрального виборчого комісії, отже, вона може розпочати свою роботу.

Давши фактичний старт передвиборчій кампанії, Верховна Рада розпочала розгляд доопрацьованого проекту закону «Про державний бюджет України на 1998 рік». Пам'ятаємо, що 10 жовтня нинішнього року парламент прийняв постанову, за якою проект закону про державний бюджет було визнано таким, що суперечить Конституції України та відхилено як неприйнятний. Кабінет міністрів звинуватив Верховну Раду в тому, що вона намагається схилити уряд до подання нерéalного проекту бюджету з усіма негативними для економіки наслідками.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Відкрито і відверто

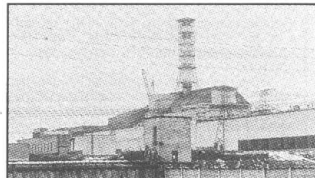
Учора у стінах Верховної Ради відбувалися відкриті парламентські слухання тексту конвенції про доступ до екологічної інформації.

Країни Західної та Східної Європи працюють над узгодженням тексту конвенції, починаючи з 1995 року. Сприймається він, як засвідчили учасники відкритих слухань: представники Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, Міністерства охорони навколишнього природного середовища і ядерної безпеки, зарубіжні експерти, — неоднозначно. І це не дивно, ад-

же вже перша стаття проекту проголошує, що громадськість повинна мати доступ до екологічної інформації, якою володіє будь-який державний орган. Як це важливо, нагадує нам ядерна зарубка — Чорнобиль.

Крім цього, проект конвенції передбачає предметну участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони навколишнього середовища, спрощує доступ пересічних громадян до органів правосуддя.

Передбачається, що український парламент ратифікує остаточний текст конвенції влітку наступного року.

Гроші в «Укриття»

Підписано угоду між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку щодо діяльності Чорнобильського об'єкта «Укриття».

ЄБРР має намір фінансувати реалізацію плану заходів на об'єкті «Укриття» (проект SIP) на основі грантів із джерел фонду «Укриття».

Україна, як передбачається, надасть матеріали, робочу силу, а також виконає деякі науково-дослідні роботи, пов'язані з отриманням і систематизацією даних по об'єкту «Укриття». Український вклад буде еквівалентний сумі в 50 млн. доларів.

Парламентська хроніка

«Стихійні лиха» над Кабміном

Для малообізнаних зі специфікою роботи різноманітних фондів не зайве буде знати, що Резервний фонд Кабінету міністрів призначений для фінансування нагальних витрат, що не передбачені державним бюджетом. Перелусім для ліквідації наслідків стихійних лих і надзвичайних ситуацій. Цього року Верховна Рада України, з огляду на труднощі під час збирання врожаю, а також на підготовку до осінньо-зимового періоду, прийняла закон, згідно з яким Резервний фонд збільшено з 200 до 400 мільйонів гривень, що становить півтора відсотка видатків держбюджету від запланованих на цей рік.

(Закінчення на 2-й стор.).

Свободу зонам!

Меморандум про напрями розвитку економічних зв'язків та лібералізації україно-угорських торгово-економічних відносин підписано в Будапешті під час офіційного візиту Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка до Угорщини. Члени уряду обох країн підписали угоди про свободу транзиту, про транскордонне співробітництво, з питань водного господарства, про співробітництво в галузі енергетики, а також протокол засідання міжурядової україно-угорської комісії з питань торгово-економічного та науково-технічного співробітництва. Обговорювалось і питання про створення вільної економічної зони в Закарпатській області.

○ Перший віце-прем'єр РФ Анатолій Чубайс виклав візит до України через те, що 13 листопада Держдума розглядатиме проект бюджету-98.

○ Білоруські прикордонники розпочали охорону державного кордону з Україною, який до цього часу охоронявся лише з українського боку.

○ Держоблігації України не мають попиту в інвесторів, незважаючи на те, що доходність цих цінних паперів нині становить 35 відсотків річних.

P.S.

СПРОБУЙ І ВИГРАЙ!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

9. Ковельському спеціалізованому лісгосподарському акціонерному товариству «Тур» (директор Віталій Полухович) — набір меблів з лози.

10. Головному Волинському регіональному управлінню КБ «Приватбанк» (керуючий Микола Романюк) — три виграші по 100 гривень.

11. БАТ «Луцький автомобільний завод» (голова правління Володимир Гунчик) — принцип для легкового автомобіля.

12. БАТ «Ківерцівський ДОК» (голова правління Микола Войцицький) — 22 квадратних метри дубового паркету.

Любі друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатите «ГУ», «Голос України — Тиждень» або комплект видань «Газета «ГУ» — газета «Голос України — Тиждень» на 1998 рік. Надсилайте до редакції листівки з позначкою «Лотерея «ГУ»-98», де вкажіть прізвище, ім'я та по батькові, а також копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1998 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щодомеру у нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуйте і вигравте!

ПЕРЕДПЛАТА - 98

У номер

Справедливість
не має кольору

Пасажири громадського транспорту знають: «заєць буває білий, заєць буває сірий», а «якокого цвета товариш без билета», кожен здогадується в міру своєї уяви. Оскільки народні обранці мають законне право бути «товаришами» і панамі без квитків, то фантазії на тему кольору вони перенесли з тролейбуса на цитателі справедливості — Генеральну прокуратуру. У таких ліричних намірах власників депутатських мандатів звинувачив на прес-конференції виконавчий обов'язків Генерального прокурора Олег Литвак. «Прокуратура стоїтиме на сторожі закону, не зважаючи на будь-який тиск червоних, білих або інших сил». Одне слово, справедливість не має кольору.

Обурення пана Литвака викликала ситуація, що склалася у Верховній Раді під час обговорення пологів, які мали місце у Львові 7 листопада. На його думку, це закономірний результат зневажливого ставлення деякої частини народних депутатів до працівників правоохоронних органів і, зокрема, прокуратури. Втім, в. о. Генпрокурора гнівається не тільки на «деяку частину», а й на всю Верховну Раду, яка «безпідставно очинила роботу органів прокуратури як нездовільну».

Забудкуватим депутатом О. Литвак нагадав, що його відомство не є органом координації та охорони правопорядку; згідно з Конституцією воно здійснює нагляд за додержанням закону, регулює суспільні правовідносини, в тому числі і з питань боротьби зі злочинністю. Статистика за цю саму боротьбу «з» самі парламентарії, вважася О. Литвак, не розуміють такої різниці і намагаються втягнути працівників органів прокуратури у політичні баталії, нерідко даючи від норм закону і здорового глузду. На шастя, в самій прокуратурі в плані здорового глузду проблем немає: їй чуже косячне розуміння розвитку суспільства, і тому найвищий орган справедливості не буде «мовчки зносити образи та зверхнє ставлення до самостійної державної структури».

Ось так, панове-товариші.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Лист із Росії

Звучить у Сибіру
мова українська

19 липня ц. р. у «Голосі України» було опубліковано листа із Росії «Нам тут у всьому відомолюбство». З його змістом не погодився губернатор Тюменської області Ю. Конев.

Ось що він повідомляв:

У містках Никольноварського і Сургуті громадські організації українців діють з 1993 року. Для них виділено приміщення під офіс, спільно з адміністраціями міст проводиться заохота з відношення мови і культури українського населення. Традиційними стали «декади української культури» (Сургут), «Різдвяні вечоринки», «День незалежності України», «Дні слов'янської писемності» (Никольноварський) та інші. У Сургуті виділено дві ставки громадської організації українців для роботи з розвитку художньої самодіяльності і культури.

В обох містах надало ефірний час для телерадіопередач українською мовою. У Сургуті видається газета «Українська родина».

В одній із бібліотек Никольноварського відкрито відділ української літератури. У школах міст викладається українська мова, історія та література, діють також невідомі школи для дорослого населення.

ЦВК затверджує. Держбюджет ще ні

(Початок на 1-й стор.)

Разом з тим уряд наголошував, що намагається врахувати пропозиції депутатів. Додатково, міністр фінансів України Ігор Митків зазначив, що після доопрацювання проекту бюджету уряд знайшов можливість збільшити його плановану доходу частину на 1,6 мільярда гривень. І тепер вона становить 28,8 мільярда гривень. На думку міністра фінансів, додаткові надходження владасть залучити за рахунок податку на прибуток підприємств, прибуткового податку з громадян, від зростання обсягів виробництва тощо. Мі-

ністр фінансів наголосив, що уряд не бачить можливості врахувати всі пропозиції депутатів та комітетів щодо збільшення видаткової частини бюджету на всі нагальні потреби (а їх близько 40). Проте видатки все ж такі будуть збільшені на 843,4 мільйона гривень. Їх спрямують на виплату установам Опалбанку відновлених заощаджень громадян (200 мільйонів гривень), погашення заборгованості із заробітної плати (467,8 мільйона гривень), фінансування об'єктів соціального культурного призначення, що переводяться у комунальну власність (100 мільйонів гривень), та інші. Стосовно дефіциту бюджету, то, на думку І. Митківа, він становитиме 4,4 мільярда гривень, або 4,3 відсотка до прогнозованого валового внутрішнього продукту.

Після з тим Ігор Митків зазначив, що після прийняття бюджету в першо-

му читанні можна буде спробувати врахувати й деякі інші пропозиції депутатів. Тому не дивно, що в обговоренні проекту бюджету висловили бажання взяти участь близько 60 депутатів. Вирішено насамперед вислухати представників комітетів та фракцій. Як і варто було очікувати, кожен з них говорив про те, що найбільше непокоїть у його галузі чи регіоні. Зокрема, представник МДГ М. Сургай зосередив увагу на недостатньому фінансуванні вузької галузі. М. Четов (Соціально-ринковий вибір) наголосив: якщо ми справді хочемо зменшити податковий і подієв підприємства, то маємо бути свідомі того, що потрібно скоротити фінансування ряду національних програм.

Після перерви депутати продовжили активне обговорення проекту бюджету.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Марафон
з перешкодами

Стартом виборчого марафону прийнято вважати ухвалення парламентом Закону про вибори народних депутатів України. Та фініш його, намічений на 29 березня 1998 року, і досі залишається під сумнівом. Чому?

Хоча парламент і подолав першу перешкоду на дистанції, врахувавши пропозиції Президента до виборчого закону, в ньому, на думку фахівців виборчих систем, залишилися норми, що здатні зірвати процес. Навіть те, що Президент не наклав вето на закон, а лише запропонував депутатам свої зауваження, а така можливість не передбачена Конституцією, може бути розцінена як порушення процедури ухвалення закону. Втім, один із його «батьків» Олександр Лавринович, посилаючись на те, що Президент у такій спосіб впливає на законодавчий процес не вперше, заперечує можливість визнання виборів нелегітимними саме з таких мотивів. Бо нахвост, мовляв, Конституційний суд має визнати нечинними й інші закони, відомі нам у такій спосіб.

Більше того, він вважає, що розмови про недосконалість виборчого закону спрямовані передусім на те, щоб підготувати громадську думку до такого повороту подій. Якщо склад обраного парламенту не задовольняє Президента і законодавчий орган буде оголошено нелегітимним через неконституційність норм закону, це може викликати негативну реакцію електорату. Якщо, не вважати, так станеться, то гнів виборців буде забезпечено. І не тільки через неврахування їх волевиявлення. А, мабуть, передусім через те, що на тлі мовного збурювання вилетять в трубу шари грошей платників податків. Тоді вина за таку нечувану розтрату ляже на Президента. Не думаю, що він буде готовий взяти на себе таку відповідальність за півтора року до президентських виборів... Та народні депутати Конституції так готують подання до Конституційного суду, в якому намагаються довести, що виборчий закон хибне на нерівності

права бути обраним. Вони, зокрема, виступають проти того, щоб кандидати, котрі балотуються за партійними списками у багатомандатному виборчому окрузі, мали можливість балотуватися й в одномандатних округах.

Хоча за законом безпартійний також має право балотуватися в партійних списках. Та, зрозуміло, до останніх можуть бути допущені або грошовиті люди, котрі фінансують партію, або знамениті улюбленці публіки, скажімо, киянське «Динамо» на чолі з Валерієм Лобановським... За це має проголосувати партійний з'їзд. А це в одномандатному окрузі такого дозволу взагалі ніхто запитувати не буде. Заява — 1,5 тисячі підписів виборців — це кандидат.

До речі, про підписи на підтримку кандидатів. Партії, щоб зареєструвати свої списки кандидатів, мають зібрати по 200 тисяч підписів (не менш як по 10 тисяч у 14 регіонах). Автори подання до КС вбачають нерівність у цьому співвідношенні: 1,5 тисячі і 988 (200 тисяч ділять на 225) тих, хто входить до партійного списку. Та річ у тім, що це справедливо теоретично. Бо можна лише в справді теоретично, що якщо одна партія зобов'язана на виборах неопідкупити перемогу, тобто свідомості партію електорату. Тож, на думку Олександра Лавриновича, співвідношення необхідних підписів 1,5 тисячі до 988 не можна вважати нерівністю можливості.

А на заклад про те, що окружні виборчі комісії, які мають контролювати достовірність і правильність заповнення підписних аркушів, тобто сам процес збору підписів, створюють серед 10 днів збору підписів, котрі зареєструють свої списки, вже підтримані 200 тисячами підписів виборців, також є пояснення. Однак «батьки» виборчого закону вва-

жають, що саме підтримані партійних списків мають контролювати не окружні виборчі комісії, а ЦВК. І то лише у разі, коли до неї надійдуть скарги з цього приводу. А те, що в законі не обмежено право виборців підтримувати своїм підписом лише одну партію, а не всі, що йтимуть на вибори, пояснюють так: волевиявлення — це лише процедура таємного голосування. А підписуватися можна хоч за всі партії. Отже, для пересічних виборців відкривається можливість підтримати себе матеріально, підписуючись за партійні списки... Тобто гроші на вибори не зайві.

Партії та блоки, здебільшого готові платити за підписи, вже сформулювали свої списки. А те, з чим, що утворилося в пожежному порядку, ніяк зайняти розв'язання проблеми фінансової бази. І чим довше формуватиметься ЦВК, тим більше вони матимуть часу для того. Закон про Центральний виборчий комітет Верховна Рада ухвалила, і нічого його редагувати підпис Президентів. А парламент має затвердити подання глави держави про склад ЦВК. Як відомо, депутати погодилися лише з 6 кандидатурами, запропонованими главою держави. Решту — 9 ще мають дообрати. І знову виникло протистояння, бо, на думку багатьох парламентаріїв, Президент передав кути меду, запропонувавши на посади членів ЦВК здебільшого представників з виконавчої структури і, зокрема, зі своєї адміністрації. Розв'язку можна зрозуміти — попереді й президентські вибори, що також проводимі той самий склад ЦВК. Та парламентарії не згодні на такий карт-бланш нинішньому главі держави. А тим самим гальмується розвиток виборчого процесу парламенту. Лише взаємні поступки глави держави і законодавців здатні виставити його в русло і дати старт виборам. Для правочинності ЦВК потрібно, щоб було обрано принаймні два третини складу в 10 членів. Тоді вони мали б змогу обрати голову і приступити до виконання своїх обов'язків.

Цього чекати єсть — і партії, і виборці, котрі... прагнуть поліпшити своє матеріальне становище.

Світлана ВІКТОРОВА.

«Стихійні лиха» над Кабміном

(Початок на 1-й стор.)

При цьому Кабінет міністрів до прийняття закону «Про державний бюджет України на 1997 рік» мав погоджувати з відповідним комітетом Верховної Ради проекти постанов і розпоряджень про виділення коштів з Резервного фонду. А те, що вони мали бути використані лише за призначенням, само собою зрозуміло.

І от нещодавно Рахункова палата Верховної Ради України провела перевірку використання коштів Резервного фонду Кабінету міністрів. І результати свідчать, що уряд протягом усього цього часу діяв за принципом «своя рука — владика». Кабінет міністрів усе-решт відповідно законодавства прийняв 50 постанов і розпоряджень про виділення коштів на загальну суму 175,3 мільйона гривень. Крім того, порушено порядок розподілу коштів цільового призначення. На фінансування, приміром, витрат, пов'язаних із надзвичайними ситуаціями, роботами з ліквідації наслідків стихійних лих і аварій,

виділено лише 205, а на інші заходи 179,9 мільйона гривень, що становить 45 відсотків річних призначень замість 20. Протягом дев'яти місяців поточного року на ці «інші» вже витрачено майже 100 мільйонів гривень. Відносно ті, що очікували коштів, виділених їм постановами Кабінету міністрів іще в червні-липні на ліквідацію наслідків стихійних лих, так і не дочекались їх.

Більше того, складається враження, що всі стихійні лиха та аварії звалилися саме на госпуправління Кабміну. І такі вони часті, що доводиться просити виділяти гроші на одне й те саме. Приміром, дев'ятьма постановами й розпорядженнями цього року виділено 40,1 мільйона гривень для фінансування робіт, на які вже використовувалися кошти Резервного фонду 1996 року. Передусім госпуправлінню у квітні цього року «для покриття витрат, пов'язаних з виконанням непереплачених у зимовий період 1996-1997 років аварійно-відновлювальних та ремонтних робіт» «скинуто» не багато не мало майже

12,5 мільйона гривень. Потім у липні «для виконання аварійно-відновлювальних і ремонтно-реставраційних робіт» іще 13,7 мільйона гривень.

Перевіркою Рахункової палати також установлено, що понад 5,1 мільйона гривень Резервного фонду госпуправління Кабміну використало на цілі, не передбачені положеннями про фонд. Ці гроші пішли на капітальне будівництво і капітальні вкладення. Ні, не для тих, хто втратив житло внаслідок стихійних лих. У Києві ці капітальні вкладення «втлено» у будівлі на престижних вулицях Десятинний, Струве-Лавинська, Інститутський, по будівлях на житловому масиві Позитки, у спорудження житлових будинків у Кончі—Заспі, де, як відомо, мешкає наша політична еліта, та в інші будови для «слуг народу».

Наш Кабінет міністрів, судячи з того, як він порядкує грошима платників податків (а Резервний фонд — частина цих грошей), звик не розмірнювати на дрібниці, а діяти з розмахом не тільки у своїй державі. Наприклад, різні виділені для мільйона 56 тисяч доларів на реконструкцію Культурного центру України в Москві, на час пере-

вірки фонду Рахунковою палатою все ще перебувають на рахунках Московської філії «Твер Універсал Банку» і в Україні не повернуті. Хоча остання умова була обов'язковою для подальшого фінансування цієї установи. Однак, згідно з відповідною постановою Кабміну, до Москви переаховано знову 1,7 мільйона гривень. І це при тому, що матеріали перевірки фінансово-господарської діяльності Центру передано Генпрокуратурі України.

Інформація в Російській Федерації інформувало Кабмін та Міністерство культури України про допущені керівництвом Культурного центру невисплати фінансових витрат.

Коли зважити при цьому, що рішення й постанови про виділення коштів з Резервного фонду найчастіше приймали не на засіданнях уряду, а в робочому порядку, то й відповідати, очевидно, мають ті, хто ставив під ними підписи. Можливо, тільки тоді дія першональної відповідальності (а не колективної безвідповідальності) з мартинів'я перетвориться на життя.

Відділ інформації і зв'язків з громадськістю Рахункової палати Верховної Ради України.

В Інституті законодавства Верховної Ради України

Від Конституції України до державно-правової реформи

19 Листопада в Києві відбувається науково-практична конференція «Державно-правова реформа в Україні». Ініціатор її проведення – Інститут законодавства Верховної Ради України. Про деякі аспекти державно-правової реформи в Україні наша бесіда з директором інституту доктором юридичних наук професором Віталієм ОПРИШКОМ.

— Віталію Федоровичу, як відомо, будь-яка реформа вимагає свого наукового обґрунтування, концепції її проведення. Ваша думка щодо існування концепції, які стосуються правової реформи в Україні?

— Передусім необхідно відзначити, що Конституція України обумовила потребу реформування не лише законодавства, а й державних інститутів. Виникла необхідність розробки і здійснення комплексної державно-правової реформи, а тому існуючі концепції вже «морально» застаріли. Деякі їх положення потребують істотного вдосконалення. Наприклад, концепція, розроблена Міністерством юстиції України, не враховує конституційні принципи повноти законодавчої влади парламенту як єдиного органу законодавчої влади. Це результат неправильного тлумачення статті 92 Конституції, яка встановлює обмеження не законодавчої, а підзаконної діяльності Президента, органів та посадових осіб виконавчої влади та місцевого самоврядування. Не розглянуті (і навіть не поставлені) у концепції Міністерства питання правової реформи в галузі організації і функціонування місцевого самоврядування.

— Відомо, що Інститут законодавства Верховної Ради України розробив проект загальної концепції державно-правової реформи в Україні, який, мабуть, буде обговорено на конференції. Що обумовило необхідність проведення реформи і розроблення відповідної концепції, в чому полягає суть концепції?

— Реформування інститутів держави та відповідних правових інститутів, у кінцевому підсумку здійснення комплексної державно-правової реформи повинно базуватися на положеннях Конституції України, що передбачають істотні зміни в організації державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Алге неможливо організувати в Україні залишається недосконалою в усіх її складових. Законодавча діяльність здійснюється поки що безсистемно. Незадовільним є стан виконання законів та дотримання державної дисципліни посадовими особами органів виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях. Економіка занепадає. Низька ефективність правоохоронної діяльності в державі. Внаслідок цього досі не зупинено глибоку системну кризу, насамперед у сфері економіки, істотно погіршився стан законності і правопорядку, не забезпечу-

ється гарантування державою багатьох конституційних прав громадян. Ці та інші причини і обумовлюють необхідність розробки та проведення державно-правової реформи.

Звичайно, що розробка та здійснення будь-яких реформ мають бути спрямовані на досягнення певної мети, в межах якої формуються відповідні завдання та визначається система заходів щодо їх виконання. Щодо державно-правової реформи в Україні, то її мета, в основному, визначена конституційним положенням про те, що зміст і спрямованість діяльності держави зводяться до утвердження і забезпечення прав і свобод людини.

— Які завдання ставить державно-правова реформа?

— Формування нормативно-правової бази, що визначає організацію і функціонування державних органів і органів місцевого самоврядування відповідно до Конституції України; реорганізація системи державної влади і місцевого самоврядування на основі Конституції України і законів України, утвердження режиму законності в діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб; ефективне правове забезпечення економічних, соціальних і політичних реформ, спрямованих на утвердження і гарантування державою конституційних прав і свобод людини і громадянина.

— Враховуючи завдання державно-правової реформи, вона має здійснюватися комплексно. Виходячи з цього, її здійснення повинно передбачати перетворення державно-правових інститутів у якісних основних напрямках?

— Перший — парламентська реформа, другий — адміністративна реформа, третій — судово-правова. І на кінець — реформа місцевого самоврядування (муніципальна).

— Які завдання повинна вирішити парламентська реформа?

— Це побудова раціональної системи законодавчої діяльності, формування оптимальної структури Верховної Ради України не лише як єдиного органу законодавчої влади, а й як єдиного представницького органу українського народу, з урахуванням цього вдосконалення його правового статусу. В ході парламентської реформи слід вирішити питання про формування і становлення Верховної Ради України насамперед як професійного парламенту. Напри-

клад, вирішенню підлягає визначення системи комітетів Верховної Ради України, розмежування повноважень серед них, закріплення права за Верховною Радою України офіційно роз'яснювати зміст прийнятих нею законів, а також права звернення до народу і призначення всукупного референдуму з питань прийняття законів. Вдосконалення потребує й поліпшення контрольних функцій Верховної Ради України за діяльністю Кабінету міністрів України, зокрема розширення установчих функцій парламенту шляхом віднесення до компетенції Верховної Ради України надання згоди Президенту не лише на призначення Прем'єр-міністра, а й надання згоди і на його звільнення з посади Президентом. Слід лещо розширити коло посадових осіб, які призначаються і звільняються за згодою парламенту.

Зокрема, це стосується голови Служби безпеки України. Сприяючи питанням, пов'язаним з парламентською реформою, доцільно було б заповнити прогалину, яка має місце у статті 94 чинної Конституції щодо порядку оприлюднення закону. Потрібно визначити умови, за яких виникає необхідність офіційного оприлюднення закону Верховною Радою України. Зокрема, пропонують доповнити частину четверту статті 94 такими словами: «У разі, якщо такий закон не буде підписаний і оприлюднений Президентом України, Верховна Рада України має право офіційно оприлюднити його шляхом його опублікування».

— А в чому суть адміністративної реформи?

— Передусім у реформуванні виконавчої влади. Завданням адміністративної реформи має бути створення ефективної системи державної виконавчої влади в Україні як на центральному, так і на місцевому рівнях. Головними напрямками здійснення адміністративної реформи повинні стати визначення оптимальної структури виконавчих органів, побудова дієвої системи державної служби в Україні.

Організація діяльності структур виконавчої влади далеко не досконала. Про це свідчать неодноразово її структурні перебудови (злиття, роз'єднання, ліквідація та створення тих чи інших міністерств, комітетів, відомств). За період 1991–1996 рр. було видано близько 50 указів Президента України, якими вносилися зміни в назви, структуру та функції центральних органів виконавчої влади. Особливо це стосується тих, що покликані здійснювати функції управління в економічній сфері. У більшості випадків управлінські структури проходили складний процес трансформування з однієї структури до іншої. Це теж є однією з причин спаду виробництва в окремих галузях економіки.

Спостерігається надзвичайна і не завжди виправда-

на розгалуженість центральних структур виконавчої влади. Сьогодні в Україні налічується близько 60 різних міністерств та державних комітетів, тоді як в інших країнах, значно більших за територією, таких центральних органів значно менше.

У плані здійснення адміністративної реформи важливо є розумна побудова взаємодіючих органів виконавчої влади, особливо Кабінету міністрів України з адміністрацією Президента, яка нерідко, як свідчать численні приклади, підміняє уряд нашої держави.

— Нова Конституція вимагає визначення нових шляхів здійснення та забезпечення судово-правової реформи в Україні. Як, на вашу думку, головне завдання і суть цієї реформи?

— Створення системи ефективного захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, інтересів суспільства і держави, підтримання режиму законності та правопорядку в державі. З цією метою держава має створити розвинену систему відповідних державних інститутів, алге, наприклад, захист людини і громадянина здійснюється через діяльність органів судової влади.

Для цього потрібно розмежувати правовідносини між судами загальної юрисдикції і Конституційним судом України та за видами судочинства у судах загальної юрисдикції, прийняти нові кодекси України — цивільний, кримінальний, адміністративний і кодекси про відповідне судочинство, в яких має бути відтворено механізм захисту в суді прав і свобод людини і громадянина, виходячи з конституційних засад, розмежовано судочинство за галузями.

Реформування судової системи має відбуватися на підставі прийняття нового закону про судострій. Виходячи з принципу поділу влади, органи законодавчої і виконавчої влади мають створювати через відповідний закон правові та організаційні передумови належного здійснення судовою владою своїх функцій.

— Чи достатньо цього для реформування судової системи?

— Безумовно, ні. Судово-правова реформа передбачає реформування не тільки судової системи, а й правохоронних та інших органів, діяльність яких пов'язана з діяльністю судів. Тому реформуванню в її рамках підлягають і органи прокуратури, попереднього розслідування, внутрішніх справ, юстиції тощо.

Реформування органів прокуратури має виходити з конституційних засад (ст. 121 Конституції), згідно з якими прокуратура не здійснюватиме досудове слідство у кримінальних справах і загальний нагляд. Складність реформування полягає не так у структурній реорганізації цих органів, як у вирішенні питання про передачу ними органам тих функцій, які, згідно з Конституцією, вилучаються з компетенції прокуратури.

Ефективність судово-правової реформи пов'язана з реформуванням системи органів попереднього розслідування. У цьому аспекті проблематичним є питання про систему органів дзнання. Зокрема, до кінця потрібно визначитися з Національним бюро розслідування, підрозділами податкової поліції як органами попереднього слідства.

На наш погляд, доцільно повернутися до ґрунтовних досліджень щодо ідеї про створення єдиного слідчого комітету, яку було проголошено в концепції судово-правової реформи 1992 року.

У рамках цієї реформи потрібно дати відповідь і на питання, як бути з муніципальною міліцією, створення якої передбачено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (ст. 38).

Нагальною є проблема добору кадрів до судових та інших правоохоронних органів, їх підготовка. Необхідна післязубська підготовка кандидатів на посади суддів, а можливо, і створення для цього спеціального навчального закладу.

Важливим є фінансове і матеріально-технічне забезпечення судів та правоохоронних органів. Без цього здійснення судово-правової реформи неможливе.

— Складовою частиною державно-правової реформи є реформування місцевого самоврядування, або, як інколи його називають, муніципальна реформа. В чому полягає завдання цієї реформи?

— Головне завдання муніципальної реформи — забезпечення поступового переходу від централізованого державного управління шляхом передачі територіальним громадам та утвореним ними органам необхідних повноважень і матеріально-фінансових ресурсів з метою самостійного вирішення значної частини суспільних справ, які стосуються інтересів місцевого самоврядування.

Муніципальна реформа, на наш погляд, повинна включати здійснення системи заходів, які умовно можна поділити на чотири блоки: створення стабільної правової основи самоврядування; формування матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування; надання інформаційної, науково-методичної та організаційної підтримки місцевому самоврядуванню; створення спеціального державного органу з питань місцевого самоврядування, який утворювався б на паритетних засадах Верховною Радою України та Президентом України та був підзвітний Верховній Раді України та Президенту.

Безумовно, здійснення державно-правової реформи в усіх її напрямках потребує відповідного наукового, інформаційного, організаційного, фінансового, матеріально-технічного та кадрового забезпечення.

— Дякую за бесіду.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Знов команда: стоп-машина!

НА ПОЧАТКУ листопада Верховна Рада заборонила Фінансово-державного майна України (ФДМУ) до призначення Президентові глави цього відомства укладати договори з купівлі-продажу.

Реформи і реформатори

А зараз народні депутати визнали незадовільною роботу ФДМУ з профілактики правопорушень у процесі роздержавлення майна і, зокрема, з погашення кредитів, що їх видавали колишні керівники Фонду. Зрештою, усі крапки над «і» має поставити спеціальна слідча комісія, яка, на відміну від спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації, матиме статус тимчасової. Схоже, незабаром почнемо створювати надзвичайні комісії. А поки що перевірка на законсудність очікує БАТ «Електрометалургійний завод «Дніпропеталь» і «Нікопольський завод феросплавів», на яких приватизацію призупинено, а також Єнакієвський і Донецький металургійні заводи. Як підтвердив в. о. Генпрокурора Олег Литвак, диму без вогню не буває: тільки протягом серпня-вересня виявлено близько 3 тисяч порушень чинного законодавства з питань приватизації, порушено 342 кримінальні справи. Розпродаж майна відбувається за мізерними цінами, часто-густо фактично — у кредит. Прочитав новий вид бізнесу — сертифікації, найперспективніші виробництва переходять у власність дільців та тіньювіків. У Центрі журналістських досліджень поцікавилися думкою окремих народних депутатів, чи не є останнє рішення Верховної Ради першим кроком до згорання приватизації взагалі і які шанси у Володимира Ланового стати на чолі ФДМУ.

Сергій СОБОЛЕВ,
керівник депутатської групи «Реформи»:

— Ті, хто починав процеси великої приватизації, власно були зупинені, бо процеси не відповідали чинному законодавству. Чомусь, коли йшлося про порушення у ФДМУ за Єханурова, то всі мовчали. Його люди керували і розпоряджалися, а тепер волюють усе списати на Ланового. Процесура затвердження його кандидатури в парламенті відбувається найближчим часом, а спроба дискредитувати передісторію процесу спрямована на те, щоб поставити під сумнів процеси приватизації взагалі.

Олександр РЯБЧЕНКО,
голова контрольної комісії ВР з приватизації:

— Ми не оцінюємо персонально ані Єханурова, ані Ланового. Якщо мова про діяльність ФДМУ, то вона відбувалася у двох вимірах: з березня 96-го по березня 97-го і з березня 97-го по листопад цього року. В такому розрізі я сприймаю звіт ФДМУ. Порушення були під час роботи і Єханурова, і Ланового. Говорити про кількість персональних порушень кожного некорисно. І склалося вони до різних типів приватизації. Єхануров віддавав перевагу комерційним і некомерційним конкурсам, Лановий — біржовий торгівлі і фондовому ринку. У кожного з цих типів своя специфіка. Конкурси можуть дати віддачу підприємствам і чимало грошей бюджету, а можуть і не дати, а під час їх проведення матиме місце численні порушення. На біржі порушень буде менше, але вона не дає надходжень до бюджету. Напевно, якщо нинішні керівництво продовжувало комерційні і некомерційні конкурси, вдалося б уникнути багатьох порушень.

Володимир ЛАНОВИЙ,
в. о. голови ФДМУ:

— Здебільшого це критика, яка не має під собою жодних правових, економічних чи моральних підстав. Нічого крім подливу не викликає частина постанови Верховної Ради, де стверджується, що звіт ФДМУ не відбиває реального стану справ у приватизації. Нам не відомий жоден документ, жоден показник, на підставі яких можна дійти такого висновку.

Сергій ВЛАД.

Завтра також захочеться їсти

Коли 1994 року заповірячі продали перші аукціони з продажу об'єктів малої приватизації, здавалося, в аукціоні безмежне майбутнє. Та чинне на той час законодавство, насамеред з очікуваної зиску місцевим бюджетом.

Це, а також брак грошовитих бажань статті власників примушувало владні органи та підрозділи Фонду держмайна шукати способи приватизації, які і прискорили б її проведення, і дали віддачу території. Найбільш підходящим виявився продаж об'єктів за комерційним конкурсом. Бо, окрім грошей, дає можливість структурам висувати особливі умови продажу та експлуатації об'єктів задля збереження інфраструктури міста або району.

— 3 1993 року в місті приватизовано понад 520 об'єктів комунальної власності, які мають більш як тисячу структурних підрозділів, — повідомив заступник міського голови з питань роботи виконавчих органів влади Олег Черепков. За дев'ять місяців нинішнього року форму власності змінили 64 об'єкти. До кінця року передбачається приватизувати ще близько двадцяти.

Нині планові показники з приватизації об'єктів уже не до-

Конкурси

водять, як це було в попередні роки. Але є завдання з нахдоження коштів від приватизації до бюджету.

— 3 річного завдання (3,25 мільйона гривень) станом на 1 жовтня до бюджету спрямовано 2,85 мільйона, — каже начальник представництва Фонду держмайна України в Запоріжжі В'ячеслав Семенов. І додає: — майже половина об'єктів продається конкурсним шляхом.

— Доходи від приватизації сьогодні є, це добре, — каже міський голова Олександр Головко, — але ж їх проїси, а завтра їсти захочеш. Тому вважаю за краще зробити так, щоб приватизоване майно працювало на місто. Миська частина вважає, що треба певну частину майна утримувати за собою, тобто — вести спільно. Це дає можливість залучати кошти до позабюджетного фонду, а потім спрямовувати їх на розв'язання конкретних загальноміських проблем.

На жаль, нерідко новим власником приватизованих об'єктів, додає Олег Черепков, не вистачає обігових коштів для ефективного господарювання, особливо після розрахунків за викуплені об'єкти. А декотрим не

вистачає грошей навіть заплатити за нього, через що цього року було розірвано договори з купівлі-продажу на 16 об'єктів. А владні структури, хоч і зобов'язані, але не мають можливості реально допомогти підприємству. Значною мірою це й підштовхнуло депутатів миськради до прийняття рішення про створення власного органу приватизації відповідно до закону про місцеве самоврядування.

— Підприємництво можна було б реально сприяти, створивши на міському рівні відповідний фонд післяприватизаційної підтримки, — каже Олег Черепков. — На жаль, сьогодні для цього немає законодавчої бази.

... Загалом у Запоріжжі стануться майже всі приватизаційні справи, які стверджують спеціалісти, нежитлові приміщення. Навіть коли половину з них залишать на оренді, то десь 500–700 таких приміщень можна буде пропонувати на конкурси. Міський голова Олександр Головко переконаний, що завдяки цьому посприятиме поповненню фонду міської програми «Проспект», з'явиться можливість ремонтувати фасади житлових будинків. І тим самим зберегти архітектуру міста.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

П'ять років вексельного режиму

Кабінет міністрів ухвалив рішення про реструктуризацію терміном на 5–7 років заборгованості бюджетних установ і організацій за спожитий природний газ, теплову та електроенергію, вологопостачання і водовидів, а також заборгованості у розмірі в цінах, пов'язаних з державним регулюванням цін на природний газ і житлово-комунальні послуги, надані населенню.

Відповідний порядок погашення заборгованості уряд доручив затвердити Міністерству фінансів і ряду інших міністерств та відомств.

Як зазначено в ухвалені протокольному рішенні уряду, Міністерству фінансів спільно з областними адміністраціями доручено ввести в обіг казначейські векселі та векселі місцевих державних адміністрацій для погашення вивезгаданої заборгованості. Першочергово видачу і погашення векселів здійснюватимуть за рахунок бюджетних установ і організацій.

Місцевим адміністраціям спільно з Міністерством енергетики, Держкомнафтогазпромом, «Укргазом» і «Київгазом» доручено подати до 1 листопада 1997 року Міністерству фінансів протоколи для проведення взаємозалігів із погашення заборгованостей бюджетних установ і організацій, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Локомотив реформ також переживає кризу

Свого часу Президент Леонід Кучма назвав банки локомотивами економічних реформ. Очевидно, має на увазі не дотримання паровозів і не тепловози, а неодмінно швейцарські магістральні електрозвози.

Але насправді тепер вони опинилися якщо не на запасних коліях, то перед заблокованими стрілками і червоними semaфорами. Так треба розуміти наразі, скликаючи шойно Дніпропетровського спільного банку, на яку було запрошено й колеги з Києва, Львова, Харкова та Криму. Зі 186 українських банків менш як двадцять почувуються нівроку, інші сик-так зводять кінці з кінцями, причому добряча половина — на межі загибелі. А головне, банкірам видно, як на долоні, що нинішній виконавчий владі, з одного боку, ніяк не вдається «пожвавити» ті ж реформи, а з дру-

гого — делегалізувати тіньювою економіку.

Звірливо, коротше, не для хорошого життя, банкіри повели мову про те, що вони справді спроможні надати обертів, якщо співпрацюватимуть винятково з конструктивно-реформаторськими силами суспільства. Залишається мало не останні шанси.

У наразі взяли участь і виступили голова правління Національного банку України Віктор Ошенко і президент Асоціації українських банків Олександр Сутяко. Але не з традиційним повчальними, а справді з компетентними промовами роздумами, які, хочеться сподіватися, допоможуть банкірам зорієнтуватися і вижити в надто складних і запутаних перипетях теперішньої кризово-економічних і суспільно-політичних реалій нашої держави.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

... А біржа обслуговує своїх

НА ПЕРШОМУ інвестиційному форум-ярмарок «Добас-інвест-97» у Донецьку було подано понад дві сотні інвестиційних пропозицій. І хоча такі заходи негачілих результатів не обіцяють, велика кількість бізнесменів, політиків, учених, які прибули на форум, промовляла сама за себе.

— Ви питаєте, чи вклав би я гроші в наші підприємства, — уточнює Майкл Шефер, сенатор зі США. — Сьогодні, ймовірно, ні. Завтра — так.

На думку голови Національного агентства з реконструкції і розвитку Романа Шпека, велика емкість внутрішнього ринку, значний експортний потенціал і високий рівень кваліфікації робочої сили роблять регіон привабливим для капіталовкладень, причому не обов'язково іноземних. Добра половина проектів потребувала докладного вивчення. Це передовсім біз-

нес-плани, пов'язані з енергозбереженням, сільським господарством і харчовою промисловістю, традиційними галузями експорту Донбасу (металургія та хімія). Актуальним залишається розвиток рентабельних шахт і створення нових робочих місць для гірників шахт, що закриваються, проекти видобутку метану з вугільних пластів.

Під час форуму на Донецькій фондовій біржі відбулися торги з продажу державних пакетів акцій 14 підприємств, виставлених Фондом держмайна. Обсяг продажу становив 35 тисяч гривень. Торги на вторинному ринку цінних паперів принесли ще 70 тисяч гривень. Гроші не боя-які, але, зазначив голова Донецької обласної адміністрації Віктор Янукович, усі покупки акцій наші співвітчизники. Вони ділали менше покладалося на державу й активніше прокладають власну дорогу до світлого майбутнього.

Ліна КУШ.

Донецьк.

Загальногромадська газета

Юридичний вісник України

— це актуальна правова інформація оперативно опубліковані нормативні акти коментарі до них консультації та роз'яснення.

Щотижнево до кожного номера безкоштовно додається збірник нормативних актів —

Передплатити газету на 1998 рік можна в будь-якому поштовому відділенні.

Переплатний індекс 33787.

13 листопада 1997 року. № 213 (1713)

Недооцінювати значення вугілля

БЕЗУМСТВО

Сьогодні вугільна промисловість України нагадує організм, що стікає кров'ю

Це дуже точне порівняння навіть голова Центрального комітету профспілки вугільників В. Держак на зустрічі народних депутатів України від вугільних регіонів з головами профспілкових комітетів галузі, коли вироблялася загальна думка щодо проекту бюджету на 1998 рік.

Ще недавно крах вугільної промисловості намагалися виправдати тим, що її, мовляв, загублено вчора, нині пожемо лише плоди минулого. Безумовно, прорахунки у вуглевидобувній галузі були, але їх не зрівняли з нинішнім станом справ, з байдужістю держави до вугільної промисловості.

А розвал очевидний. Ось динаміка видобутку вугілля за останні шість років: 1991 р. — 135 млн. т, 1992 р. — 133 млн. т, 1993 р. — 115 млн. т, 1994 р. — 94 млн. т, 1995 р. — 83 млн. т, 1996 р. — 71 млн. т. Хоча загальною метою, щоб забезпечити мінімальні потреби народного господарства, має бути більш як 120 млн. т.

А що сьогодні? Навіть наявні виробничі потужності, що дають змогу видобувати щорічно 121 млн. т вугілля, використовуються лише на 56,2%. Фахівці стверджують, що в Україні запаси вугілля — мінімум на триста років. То чому ми закуповуємо вугілля за кордоном? Хто зацікавлений у поступовому зортанні вугільної виробництва?

1995 року до України було завезено близько 16 млн. т вугілля. В Польщі, Росії ми головні забезпечувати робочі місця, люб'язно надавати валютні кошти за вугілля, не вкладаючи у власну вугільну промисловість навіть мінімальні гроші. Чому на закупівлю імпорту вугілля гроші є, а на розвиток власної вугільної промисловості їх не знаходять? Звісно, можна сказати, що закупівля вугілля за кордоном обходиться дешевше, ніж видобуток власного. Але ж різниця невелика. І якщо гроші вкладали у розвиток вітчизняної вугільної промисловості, то й наше вугілля стало б дешевше.

Останнім часом приймалися чимало правильних, життєво необхідних рішень щодо вугільної промисловості. Це й «Програма вугілля до 2005 року», і постанови Кабінету міністрів № 463 від 02.02.95 р., № 620 від 09.08.95 р., постанови Верховної Ради України від 05.10.95 р. тощо.

Але де на ділі ці розумні, грамотні підготовлені рішення? Вони залишилися на папері, ніхто не відповів за їхній провал. А в результаті не введено в дію близько ста очисних вибоїв, що зриває стабільну роботу енергетичного комплексу.

Для нормальної роботи енергетики потрібно 110–120 тис. т вугілля за добу. Сьогодні на електростанції надходить лише 60 тис. т.

Старі шахтний фонд, близько 80 шахт працюють без реконструкції більш як 20 років. Приватизаційний розгул позбавив галузь централізованого матеріально-технічного постачання. Відділи постачання взагалі «вихоп-

лено» з підпорядкування Міністерства вугільної промисловості.

Кризисний стан галузі обумовив низку серйозних соціальних проблем. Через падіння обсягів виробництва відбувається зниження рівня заробітної плати шахтарів. Порівняно з іншими галузями, їхня зарплата — у другій десятці загального списку. До того ж її не отримують по 3–4 місяці!

Вугільну промисловість постійно лихоманять страйки, інші акції протесту проти хронічних затримок заробітної плати, умисного руйнування галузі. Ось і сьогодні в могому виборчому окрузі триває страйк на шахті «Олександр-Захід», де гірники вимагають погашення заборгованості у заробітній платі за сім місяців.

Нині шахтарів — робітників найважчої праці — позбавлено елементарного: гарантованих, вчасних виплат, можливості лікування та оздоровлення (бо об'єкти охорони здоров'я прискорено комерціалізуються). Шахтар не має змоги пройти курс лікування в санаторії, профілактику, призначених для лікування профзахворованих, а шахтар-пенсіонер за багаторічним стажем «посаджено» на злиденну пенсію. Нерозв'язаною проблемою стала виплата регресів за втратою працездатності.

На очах відбувається руйнування соціально-культурної сфери вуглевидобувної галузі, до того ж дедалі частіше лунають пропозиції про передавання житла, дитячих садків, клубів на баланс місцевих органів влади, де, як відомо, коштів немає.

Галузь втрачає найпідготовленіших, кваліфікованих фахівців. Якщо середньоспискова чисельність трудящих вугільної промисловості 1991 року становила 939 тис., то 1997 року — лише 630 тис., чисельність промислово-виробничого персоналу за 6 років зменшилася на 228 тис., гірників очисного вибою — на 41 тис., прохідників — на 21 тис. У вугільних вибоях уже рідко можна зустріти робітників молодших 30 років.

Протягом кількох років декларувалися ідеї реформування вугільної промисловості. Міністерство вугільної промисловості прийняло концепцію структурних перетворень галузі. Поряд із запровадженням нових, реконструкцій 25 шахт, плановано закриття 80 нерентабельних шахт, причому 38 — першочергово.

Безумовно, реструктуризація потрібна, але не як засіб звільнення бюджету «від важкого навантаження», а як необхідність збільшення видобутку вугілля, забезпечення країни власним вугіллям. Перед тим, як приймати рішення про закриття шахт і розрізів, треба було б передусім врахувати головний аспект — забезпечення соціального захисту шахтарів і членів їхніх сімей, підготовку нових робочих місць. У цьому процесі не повинно бути поспіху. В Англії пішло на реструктуризацію більш як 25 років.

Варто заголосити увагу і на таких

передбачуваних закриття шахт, як передавання об'єктів соціальної інфраструктури в «інші руки». Кому дістануться житловий фонд, обладнання, техніка тощо? Чи є гарантія, що, вийшовши із складу об'єднання, шахта, яка видобуває надіяніс вугілля, утримається на плаву, і чи буде охоплено увагою держави шахтарські сім'ї?

Сьогодні необхідно розробити механізм економічного та адміністративного впливу, з допомогою якого вдалося б погасити заборгованість у заробітній платі, розв'язати проблеми взаєморозрахунків, неплатежів. Питомо вага

продукції, оплаченої грошовими коштами, в загальному обсязі продукції, робіт і послуг за 1996 рік становила лише 22%, а за 8 місяців 1997 — 25,3%.

Заборгованість за відвантажене вугілля зростає. На тлі повсюдної бартеризації це призвело до величезної кредиторської заборгованості в 6021 млн. грн. Багатоканальна мережа розрахунків, і в тому числі тінювань, породила безконтрольний рух грошей і відкрила можливості незаконного збагачення.

Піа заздалеку наразі не раз дула думка, що не виконуються не тільки постанови Кабінету міністрів (з восьми невиконаних постанов 5 знято з контролю), а й укази Президента. Доповідачі із занепокоєнням говорили про неефективну роботу Державної міжвідомчої комісії із соціально-економічних проблем у вугільній промисловості та очевидну некомпетентність під час прийняття економічних рішень з гострих питань.

Між тим, вугілля — це єдиний надійний власний енергоносіс України, і не тільки на найближчому, а й на віддаленій перспективі. В структурі запасів органічного палива воно посідає перше місце — 93%. Нині в світі близько половини всієї електроенергії (а в США понад 60%) виробляється на теплових електростанціях. Із урахуванням співвідношення запасів у надрах основних видів органічного палива світова енергетика орієнтується на вугілля — гарант енергетичної безпеки.

Саме тому практично у всіх країнах видобуток вугілля дотатийний. У розрахунок на одну тунну дотатія становить (у доларах США): в Німеччині — 70, Франції — 98, Португалії — 37, Іспанії — 20, а в Україні... лише 7,2 (!). І це порівняно з тими країнами, де не тільки значно кращі гірничо-геологічні умови, а й розв'язано більшість соціальних питань. 1991 року в Україні дотатія на вуглевидобуток становила 200%, 1996-го — вже 22,2%, а 1997-го — 18,6%.

Виходить, що держава свідомо руйнує галузь, прирікаючи працюючих у ній на злидні.

Вугільну галузь треба рятувати і починати слід з достатнього фінансування, реальної державної підтримки, а також створення умов для оплати за вугільну продукцію, що реалізується.

Верховна Рада України почала обговорення державного бюджету на 1998 рік. Для підтримки вугільної промисловості Кабінетом міністрів заплановано лише трохи більше як 1,3 млрд. грн. Це на 600 млн. грн. менше, ніж 1997 року, що, на наш погляд, призведе до підриву енергетичної бази країни, деградації галузі, до нарощування соціальної напруги не тільки у вугільних регіонах, а й по всій Україні. Розрахунки фахівців показують, щоб Україна не опинилася в морозі, не залишилася без тепла, треба надати з держбюджету не менш як 4,8 млрд. грн.

У бюджеті все важко передбачити такі кошти, і все-таки народні депутати зобов'язані піти на те, щоб узаконити фінансування вугільної промисловості в повному обсязі, нехай навіть за рахунок перерозподілу коштів.

Євген КРАСНЯКОВ, народний депутат України по Гордієвсько-Калінінському виборчому округу № 118, член фракції «Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя».

Нам відповідають

МЕНШЕ ТРАКТОРІВ, ХОРОШИХ І РІЗНИХ! Нелегальним Кулібіним — бій

Маленька заміточка в «ГУ» за 13 вересня «Зібрав тракторець і сам не радий» спричинила несподіваний резонанс. Її автор — простий український екс-колгоспник — нічого кримінального не чинив. Крім одного: зібрав тракторець. Не із списаного танка чи уламків космічної станції, звісно, а з елементарного металобрухту, який і досі масово іржавіє на колгоспних територіях, мабуть, починаючи з того часу, коли в першому колгоспі загартували нинішній тракторець. «Валюся на колгоспних ланах безліч різної техніки. Не було потреби її ремонтувати, бо легше придбати нову», — пояснює автор.

Найвизначніший Кулібін гадів, що власний тракторець йому минеться! Але недремне контролююче око швидко взяло нелегальний об'єкт на червоний олівць: «Тепер від мене вимагають за-реєструвати мій витвір, мати документи на кожну деталь та ще й фотографію трактора».

Людам, далеким од тракторів, який поворот може видатися натажкою: не кулеметні ж вузли, йі-Бо, во вибалхав валюються. А тракторець в епоху мобільності й фермерства — як промінь світла в темному пасивному постколгоспному царстві. Однак начальник інспекції Держнагляду Черкаської облдержадміністрації М. Міненов іншої думки. Він повідомив, що згідно з пунктом 14 «Правил

державної реєстрації та обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних меліоративних та дорожно-будівельних машин і тракторних причепів», погоджених з МВС, затверджених Міністерством внутрішніх справ України 1994 року, самостійно складені машини дозволено реєструвати на підставі документів, які підтверджують законність придбання базових вузлів, агрегатів і деталей. Отже, треба мати довідку-рахунок торговельно-організації, квитанцію прибуткового касового ордера, накладну й приймально-здавальний акт підприємства, установи чи організації. А це саморобна машина має відповідати технічним вимогам, бо іншакі спецкомісія Держтехнагляду її справедливо не зареєструє, державного номерного знака не видасть і реєстраційного свідоцтва теж, навіть коли зловлучччя квитанції й маєте.

Тож автору замітки, «який з відомих причин не назвав себе», начальник інспекції пояснює: «Реєстрацію тракторів, складених із вузлів, агрегатів і запчастин, добутих власником за принципом «Все кругом колгоспне, все кругом своє», органи Держтехнагляду не проводять».

Принагідно нас поінформували, що нині в області зареєстровано близько 5 тисяч тракторів різних марок, зокрема 170 саморобних. За інформацією із неофіційних джерел відомо, що, крім цього, приватні нелегали експлуатують ще десь з тисячу незареєстрованих тракторів і причепів. Згідно зі статтею 34 Закону «Про дорожній рух» експлуатація такого транспорту заборонено. Як знайдуть, то примусово вилучать. Інспекція разом з ДАІ та міліцією «проводить роботу щодо виявлення таких тракторів, які будуть вилучені в установленому законом порядку».

Що ж, вилучати — не складати. І вже точно не орати колишнє колгоспне поле.

Людмила ІВАНЕНКО.

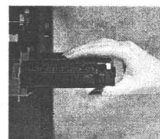

Секрет вечной молодости – в картридже

Canon стал лидером рынка стран СНГ благодаря уникальной технологии сменных картриджей. Картридж содержит в

себе все необходимое для превосходного качества работы. При замене пустого картриджа на полный, Вы таким образом выполняете и полное техническое обслуживание копира Canon. Копии всегда только самого высшего качества. Копия за копией, год за годом.

Минимальное техническое обслуживание обеспечивает низкую стоимость копий и большое удовольствие от работы!

Canon FC210

- скорость копирования – 4 копии в минуту
- ручная подача бумаги
- не требует времени для разогрева

Canon FC230

- скорость копирования – 4 копии в минуту
- доток подачи бумаги на 50 листов
- выбор количества копий – 1–9 листов или непрерывное копирование
- не требует времени для разогрева

Canon PC770

- скорость копирования – 4 копии в минуту
- масштабирование от 70 до 141%
- кассета на 250 листов и лоток подачи бумаги на 50 листов
- выбор количества копий – 1–100 листов
- не требует времени для разогрева

Canon

Московское представительство:
113054, Москва, Космодамианская наб., 52/3.
Тел. 258-5606. Факс 258-5601.

АВТОРИЗОВАННЫЕ ДИЛЕРСКИЕ ЦЕНТРЫ: КИЕВ (044) BMS Trading, тел./факс: 564-9083/9039/9167; ETC, тел.: 224-7269/4991/4955, факс: 224-4955; ЭЛИКС-ЦЕНТР, тел./факс: 417-6603/6407/6128.
ОФИЦИАЛЬНЫЕ ПАРТНЕРЫ: КИЕВ (044) MTI-Direct, тел.: 290-6292; NOOZ Ukraine, тел.: 265-5478, 265-5584, факс: 265-5917; ОРБИТА, тел.: 296-5642.
АВТОРИЗОВАННЫЕ ОПТОВЫЕ ЦЕНТРЫ: КИЕВ (044) МТІ, тел.: 478-0950, 477-3873.

"МЫ ДЕЛАЕМ МАЛЫЕ УСТАНОВКИ, ЧТОБЫ НАШИ КЛИЕНТЫ СТАЛИ БОЛЬШИМИ БИЗНЕСМЕНАМИ"

Мини-заводы малого и среднего тоннажа по производству высококачественного

СПИРТА и ВОДКИ

по "КОНВЕРСИИ"

г. Москва, Софийская наб., 24/3, тел.: (095) 529-77-00, 233-27-41, факс: (095) 529-33-44 (24 часа).

Масло вершкове

Вміст жиру 78,2%,
вологи — 20%

Виготовлене
із натурального молока,
ропонує ВАТ
«Летичівський маслозавод».
Ціна договірна.
Оплата попередня.

Тел./факс: (03857) 9-16-92,
9-11-48.

Адреса: 281450,
Хмельницька обл.,
сmt. Летичів,
вул. Комарова, 22.

МАСЛА
M10G2K, M10B2, M8B, TP22,
M14B2, M6, 12G1, SAE15W40,
TAP15B, TAD-17H и др.

ЛЕБЕДЬ

Лебединские масла для вашей техники - высокое качество, минимальные цены, доставка по Украине.
Лебединский нефтемаслозавод.
Сумская область, г. Лебедин.
ТЕЛ.: (05445) 5-16-80, 2-34-66, 2-29-73
ФАКС: (05445) 2-27-16, 2-38-54

Арбитражным судом Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3-а) возбуждено дело № 05/307-11/2126 о банкротстве открытого акционерного общества «Шахта им. В. В. Вакрушева» ГХХ Ровенькинтрацит (г. Ровеньки, Луганской области, пос. Ясновокий, р/с 00205605 в отделении Проминвестбанка г. Ровеньки, ИФО 304502).

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Севастополя (335000, Севастополь, ул. Суворова, 21) возбудил дело № 173/6 о банкротстве ООО «НПП «Флайт», р/с 1467514 в Севастопольском филиале АПБ «Аваль», МФО 324504, код ОКПО 2343397, юридический адрес: ул. Ревакина, 11-а, кв.1.

Претензии предъявляются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (Донецк-105, бул. Пушкина, 34) порушил справу № 2/4-27 б про визнання банкрутом Артемівської міжрайбазис Донецької ОСС (Артемівськ, пров. Первомайський, 152), р/р 460112 в АК АПБ «Україна», МФО 334538, код ОКПО 09334530. Заяви кредиторів приймають у місячний термін.

Арбитражный суд Черкасской области (257000, Черкасы, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 779/8 про банкрутство приватного малого підприємства «Стефанія» (Черкаси, вул. Корольова, 12, кв.12; р/р 1468242 в Черкаській філії «Приватбанку», МФО 354347).

Арбитражный суд приймає заяви кредиторів протягом місяця з дня публікації оголошення.

Открытое акционерное общество «Инновационно-промышленная компания», находящаяся по адресу: г. Днепрпетровск, ул. Ленинградская, 68, сообщает о своем закрытии.

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления в газете.

Загублене свідоцтво про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності за № 3997 від 14.07.1997 р. на ім'я Макії Світлани Леонідівни, видане Залізничною райдержадміністрацією м. Києва, вважається недійсним.

Арбитражный суд Харьковской области (Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № 5564/7-11 от 06.10.97 г. о банкротстве общества с дополнительной ответственностью «Радуга».

Юридический адрес: 310082, г. Харьков, пр-т Московский, 218, кв. 15. Р/с 030467265 в акционерном коммерческом банке «Европейский», МФО 351845, код ОКПО 21190619.

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражным судом Винницкой области (Винница, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 69/2 про банкрутство малого колективного підприємства «Орхідея» (с. Скарженці, р/р 000606729 в Хмельницькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 302344).

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно із Законом про банкрутство.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым по заявлению ГНА в Симферопольском районе возбудил дело № 2751-9 о признании банкротом МП «Реал» (Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. Глинки, 55, р/с 1468774 в ЖДЮ АК АПБ «Україна», МФО 324281, ОКПО 13775582).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями и предложениями в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 333000, Симферополь, ул. К. Маркса, 18, Арбитражный суд Автономной Республики Крым.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № 5421/7-11 о банкротстве частной сельскохозяйственной фирмы «Март» (Харьковский район, с. Терновья; расчетный счет 100644252 в Киевском отделении АКБ СР «Укрсббанк»).

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

У зв'язку з ліквідацією відкритого акціонерного товариства Закарпатська інвестиційна компанія «ЗакарпатІНКОМ» претензії приймають за адресою: Ужгород, вул. Соборницька, 90, протягом двох місяців з дня публікації оголошення.

В номер

● Київ

«Покинуті» — аж ніяк не покинуті, а операція — не експеримент

Викриленою назвав заступник директора Українського науково-дослідного інституту нейрохірургії Віталій Цимбалюк інформацію, опубліковану в іспанській газеті «Ель Паїс», про експеримент над мозком покинутих дітей.

Насправді, за словами Віталія Цимбалюка, в деяких медичних установах України, зокрема й в Інституті нейрохірургії, проводять лише такі сучасні операції на мозку, які поліпшують фізичний стан людини і аж ніяк не впливають на її особистість. Що стосується дітей, то будь-які методи для їх лікування застосовують лише з письмового дозволу батьків. А щодо слова «покинуті», то воно якщо десь і вживалося, мало зовсім інший зміст, ніж це випливає з публікації іспанської газети. Йшлося, певно, про хвору дитину, котру лікарі вважали безнадійною, але все одно боролися за її життя, по-виразному ДІНАУ-Українформ.

● Донецьк

Або без роботи, або без зарплати

За два місяці кількість безробітних у Донецькій області збільшилася в 1,5 рази і досягла 69 тисяч осіб, повідомив заступник голови облради Олег Рыбаков. Утім, для багатьох, хто залишився без роботи, альтернатива не має привабливого вигляду: 80 відсотків підприємств заробітну плату видають із затримкою. Вже нині очевидно, що загальну суму заборгованості по області — 683 мільйони гривень — до кінця року погасити не вдасться.

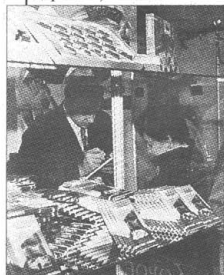
Коллектив холдингової компанії «Київміськбуд» висловлює глибоке співчуття голові правління відкритого акціонерного товариства «Київбудтранс» Ручку О. М. з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті його дружини

Аллі Сергіївни.

Знак благодійності як елемент захисту вітчизняного виробника

Нині на упаковці товарів, що їх виробляють в Україні, не побачиш універсального знака, який гарантував би високу якість продукції — чогось на кшталт Знака якості часів колишнього Союзу. Хоча, власне, і знайомиї більшості з нас п'ятикутник, як те переконалися, зовсім не гарантував відповідності позначених товарів світовим стандартам. І все ж, наявність Знака якості свідчила про те, що продукт помітно вирізняється на тлі менш якісних аналогів.

Сьогодні, коли часи п'ятикутника та незрозумілих «гостівських» цифр і аббревіатур канули в Лету, пересічному споживачеві важко судити про те, чи відповідає та чи інша продукція навіть елементарним санітарним нормам, не кажучи вже про світову якість. Шоправда, на упаковці деяких товарів, вироблених на підприємствах нашої держави, з'явився так

званий штрих-код із зашифрованою інформацією про основні параметри продукту. Проте далеко не всі з нас можуть розшифрувати ці відомості. Хочеться чогось простішого, що відразу падало б в око, переконуючи у добрості виробленої речі. Скажімо, на Заході поряд із незаметним штрих-кодом на упаковках товарів використовуються відомі загальні символи. Мають, багатьом доводилося бачити на товарах, вироблених у країнах Європи, значок «екологічно чиста продукція».

Чимало таких товарів виробляється і в Україні. До того ж, вони не лише не школять, а й сприяють оздоровленню людини, мають лікувальні властивості. Підтримати вітчизняних виробників такої продукції вирішили акціонери Міжнародної асоціації «Допомога родинам Чорнобиля», що під егідою Ватутинської райдержадміністрації стили до сумних роковин атомної катастрофи в традиційно виставкову конкурс медичних препаратів, лікувальних засобів та харчових продуктів, що сприяють виведенню радіонуклідів з організму людини. Продукція кращих експонентів народжується запатентованим у Державній агенції авторських та суміжних прав України Знаком

благодійності. На відміну від згаданого вище п'ятикутника якості, який, окрім колишнього Радянського Союзу, кутрувався (та й то «добровільно-примусово») лише у країнах колишнього соціалістичного табору, нагорода Міжнародної асоціації «Допомога родинам Чорнобиля» офіційно визнана у ста сорока держав світу. Шоправда, за нагороджених Знаком благодійності підприємств України поки що тільки столичний хлібокомбінат № 6 акціонерного товариства «Київхліб» експортує продукцію в далеке зарубіжжя. Це чотири види печива та пряників з еламіном — унікальним продуктом із морської капусти, розробленим вітчизняними науковцями. Поступово виходять на світовий ринок й інші підприємства, нагороджені Знаком благодійності. А всього їх майже два десятки. В основному це заводи, фабрики та науково-дослідні установи Києва, Харкова, Білої Церкви. Витворюють вони кондитерські та хлібобулочні вироби, масло, маргарин, вітамінізовані напої із використанням еламіну, бетакаротину та інших харчових добавок, які сприяють виведенню радіонуклідів з організму людини. Серед нагородженої продукції й чимало унікальної діагностичної апаратури,

медичних препаратів, які не мають аналогів у світі. Як, скажімо, розроблений українськими науковцями «Ентеросгель», що відкрив новий напрям у світовій медицині, а також хірургічний клей, створений науковою лабораторією під керівництвом академіка, доктора медичних наук професора Кузьми Веремієнка.

На думку організаторів акції підтримки вітчизняних виробників харчових продуктів з лікувальними властивостями, відтворення Знака благодійності на упаковці нагородженої продукції сприятиме її реалізації в Україні та за кордоном. Крім того, згідно з чинним законодавством існують пільги у рекламуванні таких товарів. Є надія, що буде прийнято закони, які гарантуватимуть і певні пільги в оподаткуванні.

Владислав ОБУХ.

Роботящим умам, роботящим рукам

Ушанувати справжніх трудящих господарів землі, всіх, хто попри негаразди сьогодні працює на совість, для нашого з вами продовольчого достатку. Цими благородними намірами покликане до життя спільне рішення Бірюжового комітету Української аграрної біржі та редакції газети «Сільські вісті» — започаткувати Всеукраїнський огляд-конкурс на звання кращого за професією серед трудящих села.

Конкурс триватиме до березня наступного року і завершиться в Києві Всеукраїнським з'їздом переможців. А за цей час такі акції буде проведено в усіх районах та регіонах України. Вже в пердень справа працівників агропромислового комплексу в деяких районах буде підбито перші підсумки оглядово-конкурсів. Зокрема, на Черкащині — в Чигиринському, Кам'янському та Чорнобильському районах.

Почесними дипломами, пам'ятними призами, добрими словами на газетних сторінках відзначатимуть кращих хліборобів і механізаторів, тваринників і садівників, фермерів і керівників господарств. Особливо відзначити удостоється жінки — господині багатодітних сільських родин, які дають зразковий лад своєму обістю. Переможців визначатимуть конкурсні комісії, куди ввій-

дуть представники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, знайомі в регіоні люди. А остаточно підсумки Всеукраїнського огляд-конкурсу підібере Координаційний комітет, який, крім ініціаторів цієї масштабної акції, об'єднав керівників Ліги підприємств АПК, банку «Україна», Українського аграрного університету, низки відомих у країні сільськогосподарських підприємств. На переможців чекають почесні дипломи, пам'ятні медалі та цінні подарунки.

На думку одного з ініціаторів цього благородного почину, голови Бірюжового комітету Української аграрної біржі Богдана Губського, Всеукраїнський огляд-конкурс має відкрити національну традицію глибокої шани до людей, які дають про наш щоденний хліб, підняти з напівбездіяності суспільну увагу до суспільно працюючих, чесно виконувати свій обов'язок. Ось чому, за словами Богдана Губського, організатори конкурсу подбають про ашування сільських ветеранів, особливо тих, хто нині мешкає в будинках престарілих. Водночас буде гідно відзначено випускників сільських середніх шкіл: переможці олімпіади зможуть стати студентами провідних вузів — студентами Української аграрної біржі або її засновників.

Магістральний курс паперового велета

Вітчизняний стиль

Ще за часів Союзу маленьке містечко Понікву Полонського району на Хмельниччині знали на всіх несеяних просторах — місцевий картонно-паперовий комбінат виготовляв для школярів усіх народів учнівські зошити. Відправляв мільярдами. І тисячами тонн приймав папір з різних кутків СРСР та з-за кордоном.

З розпадом Союзу на комбінаті почали виникати проблеми не тільки з постачанням, а й зі збуту. Потрібно було переорієнтувати виробництво. У першу чергу, звязалося налагоджувати випуск власного паперу. Тут велику допомогу директорів комбінату М. Кваску подав його син — вчений Українського науково-дослідного інституту паперу Володимир Кваско.

Нині підприємство вперше в Україні спільно з російським «Спектром» та ізраїльським «Ніротеком» освоїло випуск самокопіювального паперу. Взятися на озброєння ізраїльсько-російської технології, обладнаний німецькими машинами комбінат почав замовляти компоненти для виробництва не в білоруських та російських товаровиробників, а в Україні. Відмовилися і від паперу, що мав поставлятися з Фінляндії, Бельгії, Швеції. Самі довели силконовий папір до світового стандарту. І перші десятки тонн вже відправили на експорт.

Слід віддати належне: комбінат ніколи не працював в одному напрямку. Пара-

лельно у тому ж науково-дослідному інституті паперу виконувалося його замовлення на пошук технології виробництва фільтрувального паперу для харчових рідин. І, знову ж таки вперше в Україні, таку технологію було знайдено. Замість традиційного канцерогенного азбесту науковці впровадили базальтосе суперволокно, яке виготовляють в Ірпені. Перший український фільтрувальний картон найкраще зарекомендував себе вже при випробуваннях на Харківському та Київському винних заводах. Про результати досліду доповідался кримчані. Вони і замовили перших десять тонн фільтрувального картону. Та чутки швидко за телеграф. Вони вже дійшли і до радгоспів, що займаються перинною обробкою вино — фільтрацією. Тож і від них почали надходити замовлення.

Звісно, підприємство не відмовляється і від свого традиційної продукції — шкільних зошитів. Постачає навіть у Середню Азію. Водночас дбає не лише про якість і дизайн, а й про те, аби партнер — постачальник сировини та різних компонентів — був українським. За твердженням директора підприємства Миколи Кваски, на Заході чи Сході можна купувати хіба що нові технології. І на цьому магістральному патріотичному курсі стоїть сьогодні Поніквінський картонно-паперовий комбінат.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька область.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописів не повертаємо.
☎ Ілюстрації з читачами — тільки на сторінках газети.

☐ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе редакція.
☐ Редакція не замикає поділля позицію авторів публікацій.
☐ За точність висловлених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень (на
Харків неділі
й понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 251298.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 03112123.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.